

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto . . . . . gl. 21.—
Za samo večerno izdanje . . . . . 12.—

Za pol leta, četrlet in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvc. večerne številke po 4 nvc.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvc. izven Trsta po 1 nvc. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 876.

4 nvc.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Posilna, osmrtnice in javne zaloga, domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintin št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 12. V proračunskem odseku avstrijske delegacije je izjavil del. Kramar, da bodo Čehi glasovali proti proračunu za vojsko. Čehi želijo sicer dobro in za vse pripravljeno vojsko, a današnja vojna uprava je zavzela nasproti češkemu narodu žaljivo stališče. Govornik je omenjal vprašanja o vojnem jeziku in o prijavljanju z »zde« na kontrolnih shodih. Potem sta govorila dr. Gessmann in dr. Ferjančič.

Dunaj 12. Proračunski odsek avstrijske delegacije je sprejel proračun za vojsko v generalni in specialni debati.

Dunaj 12. Minister za deželno brambo, grof Welsersheimb je zbolel za rano na nogi ter bo moral ostati nekoliko dni v sobi.

Dunaj 12. (Zbornica poslancev. Nadaljevanje.) Predlog posl. Gessmanna o načrtu zakona o zavarovanju se je izročil odseku za zavarovanje, predloga posl. Sylvestra o odpravi prepovedi glede zvez političnih društev in o razširjenju pravice odvetniških kandidatov sta se izročila pravosodnemu odseku.

Posl. Biankini je predlagal, da se zniža aktivna služba mornarice od 4 na 3 leta. Poslanec Winkovski želi, da se revidira poslovni red. O kvotnem zakonu so govorili Tekly in Karlik. Generalna govornika sta proti: Fořt, za: dr. Menger.

O debati glede predloga Wolfja o štrajku v Zwickau-u je govoril Šyleni. Posl. König (Čeh) se je čutil žaljenega od Fourniera, kar je bilo povod daljši kontroverzi med Königom in predsednikom. Prih. seja bo jutri.

Budimpešta 12. (Zbornica poslancev.) V nadaljevanju debate o kvoti je govoril posl. Madaras proti predlogi, a poslanec Smalkovski za isto. Poslednji se je ogreval za dualizem, dočim ga je skrajna levica neprestano pretrgovala z mejklici in žvižganjem.

London 12. »Times« pišejo o govoru pl. Bülowa: Nemčija je seveda opravičena, da pomnoži svojo mornarico, kajti trgovinske koristi iste rastejo neprenehoma, ter bi Nemčija opuščala svojo

dolžnost, če bi tega ne storila. Nemci pa nas ne bi bilo razumeli krivo, če smatramo mi z naše strani potrebnim, da pomnožimo svojo mornarico razmerno bolj nego katera koli druga država svojo.

Vojna v južni Afriki.

London 12. »Reuter« javlja iz Pretorije z dne 9. t. m.: Prednje straže Boereev javljajo, da se bližajo čete generala Methuena stališču Boereev. Ista poslovica javlja iz Frere-a z včerajšnjega dne: Angleška konjica je trčila pri Colensu na Boeree. Boerei so se pomaknili na drugo stran reke. Z obeh strani so streljali delj časa iz pušek, ne da bi imeli kakega uspeha. Boerei imajo na hribih močno stališče. Pet obklovov železnicega mosta je razdejanih, dva kamenena stebra sta razstreljena. Most za pešce je nepoškodovan.

Govor drž. in dež. poslanca gosp. prof. Vekoslava Spinciča

na shodu pol. društva »Edinost« dne 26. nov. 1899.

Naš politični položaj.

Častita gospoda! Dragi bratje!

Pred vsem naj mi bo dovoljeno, da se vam zahvalim na zaupanju, ki ste je izrekli nama dvema poslancema v državnem zboru, izrekli, dasi se nimava izkazati z Bog ve kakimi uspehi.

Osem ali devet let sem že na Dunaju. Razne vlade so se vrstile v tem času. Zginili so s pozornice Taaffe, Windischgrätz, Gautsch, Badeni, Kielmanssegg in Thun. Toliko vlad se je menjalo. Ali, gospoda moja, ves ta čas nismo videli nikdar solnea, ki bi nam vsaj malo posijalo izpod oblakov. Takega solnea boljnih dni še nismo opazili; in če so se tu pa tam pokazali žarki takega solnea, zginili so zopet kmalu.

Midva sva se trudila, da bi dosegla kolikor le mogoče. (Pritrjevanje.) Večkrat sva se oglašala ter govorila, ne samo za naše rešenje, ampak tudi za dobro habsburške monarhije, s katero nas veže usoda že skoro 400 let; pokazivala sva na njeno nalogo, ki sestoji, kakor vam je to že rekel dr. Laginja, v tem, da bodo vsi narodi vseh njenih pokrajin imeli enake pravice. (Burno ploskanje.)

No, mož ni zahteval listkov, pač pa je prisedel k Biku.

Nekaj sta šepetala — menda o meni, ker sta me pogledovala nekako skrivaj.

Ko sta nehala šepetati, se je Bikec obrnil do mene:

»Oprostite gospod, igrate-li na karte?«

»Igram.«

»Oprostite, jaz predlagam, vržimo par krat, mine vsaj čas.«

Sprevodnik je privlekel iz svoje službene torbice kvarte in menil:

»Po krajevarji — kaj ne — beračija tri —«

»Kakó pa, saj igramo radi zabave; sicer jaz riziram tudi više, hvala Bogu, saj še premorem toliko — pa le igramo po krajevarji, ko je že vožnja z vašo železnico tako dolgočasna.«

Prisedla sta k meni.

Sprevodnik je delil kvarte, Bikec pa je pravil:

»Ta nesrečna konjiška železnica, koliko mora okraj plačevati za njo. Saj se nihče noče voziti žnjo; kakor danes vidite vse prazno — tako je

Ako država ne izpolni te svoje naloge, potem prestaje nje »raison d'être«, potem ne bi imela več nobenega zmisla, nobene pravice do obstanka. (Frenetičen aplavz, pritrjevanje od vseh strani.) Gosp. dr. Laginja vam je rekel tudi, da bi se velika ladija — menil je habsburško monarhijo — zamogla izgubiti, a da bi se vendar zamogel rešiti naš narod (Dolgotrajajoče ploskanje in vsklikanje.), če prav v majhnem čolničku, ali celo na kosih velike ladije, kakor se čisto rešijo mornarji.

Gospoda moja! V tem obziru pritrjujem g. dru. Laginji in povdarjam, da moramo mi od sedaj zanaprej gledati posebno in edino na to, da rešimo svojo ladije (Obnovljeno pritrjevanje.), da rešimo svojo kožo, da se osvobodi naš narod svojih protivnikov, pa naj se zgodi z monarhijo, kar koli se hoče — saj jej mi ne moramo biti veči prijatelji, nego so jej nje krmilarji — da le mi ostanemo živi!

Dr. Laginja je tudi že naglašal delovanje odbora našega političnega društva. Jaz bi mu stavil na sree, naj tako deluje tudi nadalje, kajti vse delovanje v nas mora biti v prvi vrsti za nas! (Klici: Tako je!) Naše delovanje mora iti za tem, da ne bode cepljenja, da bomo složni vsi, kar nas je na Primorskem, da bomo jedini vsi, kar nas je v Cis- in Transilvanij, vsi Hrvatje in Slovenci. (Burno pritrjevanje.) Kajti jedni smo po krvi, po jeziku, po naravi in zgodovini, in jedini hočemo ostati tudi zanaprej! Tako složno naj delajo vsi naši tovariši po vsej pokrajini, za to naj se potegujejo naši županje, katerih je lepo število danes navzočih na tem shodu, tako naj delajo naši zastopniki v posamičnih občinah, kakor tudi zastopniki v deželnih zborih! Le s takim delovanjem, ako vsaki stori, kar more in kar mu veleva dolžnost, se zamoremo vzdržati na življenju, se zamoremo osvoboditi svojih protivnikov.

Po teh splošnih opazkah mi dovolite, da preidem na glavno svojo nalogo, ki me je doletela, na nalogo, da vam govorim o deželnem zboru istrskem.

Težko, da bi danes slišali od mene kaj novega, kaj takega, česar niste že čitali. Vendar je dobro, da se zopet in zopet osveža spomin na to,

vsaki dan. — No, jaz jo podpiram. Sicer bi se lahko vozil z svojim vozom, saj, hvala Bogu, še premorem toliko — in bi bil prej doma — pa nočem, naj železnica kaj zasluži — vozim se vedno žnjo ter »marjašam«, če nas je toliko skupaj — ako pa ni nikogar, pa durakirava z gospodom sprevodnikom.«

Metali smo karte. — Prišla je postaja Zbelovo. — Vlak se je ustavil, sprevodnik pa je menil:

»Le zvršimo igro, saj počaka — ljudi pa tako ni.«

Dovršili smo igro; sprevodnik je skočil z voza in je zavpil:

»Zbelovo.« Potem pa se je vrnil nemudoma ter — dalje mešal karte.

Vlak pa je stal . . .

Dovršili smo že dve igri, pa še ni šlo naprej, kar se mi je čudno zdelo, da sem omenil:

»Koliko časa ostanemo tukaj?«

»Predpisano ni več, nego samo jedna minuta; ker pa ima naš strojevodja tukaj svojo lju-

PODLISTEK

3

Zajčki samostan.

Potopisna novela.

Spisal: Ivan Gromozenski.

»Prosit! Bog pomagaj! Tako je prav! To je zdravo! Veste, nosljanje je mnogo boljše, nego kadenje. Seveda, mladi ljudje se rogajo nam nosljačem in si prižigajo tiste papiroške — sam strup za pljuča. Poglejte mene!«

Razpel je svojo suknjo, da sem videl debelo zlato verižico — ter je nadaljeval:

»Tudi jaz bi lahko kadil, saj še, hvala Bogu, toliko premorem — jaz sem mesar Bikec iz . . .« — prikimal je z svojo debelo glavo, kar naj bi menda jaz smatral za poklou.

Hotel sem imenovati svoje ime, a baš je kihnil — jaz pa koj za njim — malo sva počakala in še enkrat sva kihnila kar skupno.

»Prosit, prosit!« se je oglašil sprevodnik, ki je prišel, da pregleda listke.

kar ste o istrskem deželnem zboru našli raztreseno po raznih listih, in da se vse to združuje v jedno sliko. Kajti na temelju tega, kar se je zgodilo, se ima snovati novo; po tem, kar je bilo, imamo določiti, kako nam je postopati zanaprej. Prosim vas torej, da me strpljivo poslušate o ertanju deželnega zbora istrskega.

Večina v manjšini.

V deželi istrski je kakih 200.000 Hrvatov in Slovencev in nekaj čez 100.000 Italijanov, to pa po uradnem štetju, ki se je vršilo na podlagi občevalnega jezika.

Hrvatje in Slovenci imajo torej večino v deželi, a manjšino Italijani. Povsem narobe pa je v deželni zboru. Tukaj so italijanski poslanci v večini, a Hrvatje in Slovenci so v manjšini. To pa iz dveh vzrokov: prvi vzrok tega nenaravnega razmerja v deželni zboru je volilni red, drugi vzrok pa način volitev.

Vsled volilnega reda, napravljenega še za ranjkega našega — velikega prijatelja Schmerlinga, imajo istrska mesta voliti 11 poslancev. Le-ti zastopajo torej kakih 100.000 prebivalcev. Kmečke občine pa volijo 12 poslancev, ki zastopajo 200.000 prebivalcev, torej še enkrat toliko, pa vendar imajo samo enega poslanca več, nego onih 100.000, seveda Italijanov. To se imajo Italijani zahvaliti prijaznemu Schmerlingu, — a mi smo seveda Slovani! (Razni vskliki.)

Pa to ni edina krivica, ki se godi Hrvatom in Slovencev v Istri vsled volilnega reda. Obrtni in trgovinska zbornica, ki je povsem v italijanskih rokah, voli v deželni zbor 2 poslance; 5 poslancev pa voli veleposestvo (Veselost.), katerega pa v Istri v resnici niti ni. Seveda je to takozvano veleposestvo tudi italijansko. Postavili so je na svet le v ta namen, da pomnože število italijanskih poslancev, da zagotove Italijanom večino.

Pa tudi kljub temu volilnemu redu (Klic: Neredu!) bi Hrvatje in Slovenci lahko imeli 12 do 14 poslancev, in morda še več, ako bi se volilo zakonito.

Jaz sam sem slišal od italijanskih odločujočih oseb, bivših poslancev, da je v posamičnih krajih na volitvah imela italijanska stranka popolnoma svobodno roko, da je zamogla delati, kar koli je hotela, samo da izide njihov poslanec. (Čujte! Čujte!) Lahko si mislimo, da se je italijanska stranka te svoje svobode tudi dovoljno posluževala, da je izbirala in zavračala glasove, kakor ji je bolj ugajalo, samo da je bil izvoljen nje kandidat.

Samo na tak način je mogoče, da je nas v deželni zboru le 9 in Italijanov 21, da smo mi manjšina in Italijani večina.

Kako misli ta večina, kako ona čuti, to je že pokazala ob raznih prilikah ter vam tega ne treba razlagati. Omenim vam naj v tem pogledu nekoliko samo podatkov iz leta 1895.

Večina proti dvojezičnim napisom, hrvatskim porotnikom in proti našemu jeziku.

Tega leta je bila vlada izdala naredbo, da se imajo na sodiščih napraviti dvojezični napisi, ter je bila ukrenila, naj bi porotniki znali oba deželna jezika, da bi zamogli soditi ljudem obeh narodnosti. Vlada je torej takrat nasproti nam pokazala nekoliko pravice. (Klic: Samo pokazala!). A že to je bilo Italijanom preveč.

bico, ki mu prinaša k vsakemu vlakcu piskerček kave, ostajamo radi njega po nekaj minut več, da lahko popije svojo kavo.

Slednjič se je vlak vendar začel gibati, postaja Zbelovo je ostala za nami. — Poleg bajte postaje je stalo žensko bitje z belim predpasnikom in belim piskrom.

Vozili smo se jako brzo, da se je Bikee kar zibal na svojem sedežu.

Sprevodnik pa je razlagal:

»Kar smo tukaj zamudili, moramo popraviti do Loč. — No — naš strojevodja je fleten fant, ki zasluži, da smo mi služabniki konjiške železnice složni ter da pomagamo jeden drugemu.«

Seveda kart nismo pozabili.

Malo ne na vseh igrah sem moral plačati jaz, kar je Bikeu očividno zelo ugajalo, kajti rekel je:

»Gospod, ali veste, kako pravimo mi Konjičani: Nesreča v igri, sreča v ljubezni! — Hm — ne zamerite, morda potujete k svoji ljubici ali nevesti.« (Pride še.)

V deželni zboru je italijanska večina protestovala proti prvi in drugi naredbi, proti dvojezičnim tablam in proti pravični sestavi porotnih imenikov; zasramovala je zastopnika o. kr. vlade, ki je branil te naredbe; zasramovala nas hrvatske in slovenske poslance, napravila je sklep, da se v deželni zboru istrskem ne sme razpravljati nego v italijanskem jeziku. Sploh se tega leta poslanci italijanske večine postopali v deželni zboru tako, da so jim sami njih zavezniki, nemške psevdoliberalne novine na Dunaju, predbacivale — brezmernost in blaznost, ali kakor so nemški listi pisali doslovno: Masslosigkeit und Wahnsinn. Druge novine pa, vladne ali poluvladne, so pisale o tej priliki, da ta stranka, ki vlada v deželni zboru istrskem, niti ne misli niti ne čuti avstrijski, da noče pripoznati temeljev, na katerih stoji, ali bi vsaj imela sloneti naša monarhija, temeljev enakopravnosti narodov. — Tako je pisal oficijozni »Fremdenblatt«.

Vse pri starem.

Kaj se je zgodilo potem, vam je tudi znano. Vlada je zaključila asedanje in pozneje razpustila deželni zbor ter razpisala nove volitve. Ali zgodilo se je nasprotno od onega, kar bi bil človek pričakoval. Na volitvah je pustila vsem poprejšnjim poslancem, odnosno italijanski stranki vse mandate, prepustila jim je vrhu tega še tudi one mandate, s katerimi more ona razpolagati, ako hoče; molčala je, ko se je hrvatskim volilem v poreškem in puljskem okraju kradla pravica; ter delala je na vse mogoče načine na to, da bi se izvolitev nekaterih hrvatskih in slovenskih poslancev preprečila. Sploh je vlada postopala tako, kakor da je manjšina zakrivila razpuščenje deželnega zbora. (Vrišč po dvorani.) In po vsem tem je še tak vlada imela obraz, da je poročala na Dunaj, da smo mi eksaltirani, pretirani, radikalni, a Italijani da so zmerni. (Smeh in vsklikanje po vsej dvorani.) (Pride še.)

Politični pregled.

TRST, 13 decembra 1899.

K položaju. Poročila potrjuje precej soglasno, da je vendar res, da hočejo Čehi spremeniti svoj prvotni sklep, ki se je glasil, da bodo obstruirali le proti proračunskemu provizoriju in ne tudi proti nagodbenim predlogam. Ta prvotni sklep jim je bil narekoval pomislek, da nagodbene predloge spadajo v kategorijo takoimenovanih »državnih potreb«, in bi prišla, ako se te predloge ne rešijo pravočasno, država v zadrego. Drugače pa je z proračunskim provizorijem, ta je bolj — vladna potreba. In Čehi so si mislili: ako že imamo ozirov do države in do drugih strank, ki se nočejo postaviti proti »državnim potrebam«, ali tega ne more zahtevati nikdo, da bi imeli ozirov do vlade, ki je nastopila v znamenju boja proti narodu češkemu! Zakaj naj bi vlekli iz zadrege isto ministerstvo Claryjevo, ki je narod češki zadelo do živnega in ki očevidno stremi za tem, da bi zastopnike naroda češkega osamilo in jim odvzelo vsako ingerenco na upravo države?! Tako so argumentirala tudi češka glasila še pred par dnevi. Računati je bilo torej na češko obstrukcijo le proti proračunskemu provizoriju. In res ni nikdo štel v zlo češkim poslanem, ker so se odločili za tako obstrukcijo. Niti Poljaki in nemški katoliki niso prigovarjali.

Hkratu pa se je situacija spremenila, ker je v češkem klubu jela prevladovati ona struja, ki je za najodločnejšo obstrukcijo na vsej črti, bodisi tudi ob nevarnosti, da se radi tega desnica razbije. In res, v tem hipu, ko pišemo te vrstice, je morda že odločeno, da — desnica ni več. Vse kaže, da je res, da je načelnik eksekutivnega odbora desnice, vitez Javorski — morda prisiljen v to po vplivih, ki se ne dajo kontrolirati — postavil Čeha pred alternativo: ali odnehati od obstrukcije proti nagodbenim predlogam, ali pa je smatrati Čeha kakor izstopivše iz desnice, kar pa bi bilo identično z — razpadom desnice.

Odločitev je torej v rokah češkega kluba. Le-ta je imel posvetovanja včeraj in predvčerajšnjem, in jih danes nadaljuje. Zadnja beseda še ni rečena, ah v obče sodijo, da se večina kluba odloči za neizprosno obstrukcijo. Ni težko umeti tega, kaj je v češkem klubu povzročilo tako spremembo v poprej še precej miroljubivi in diplomatizirajoči dispozi-

ciji. Mladočeški poslanci imajo jako težavno stališče. Treba namreč vedno gledati na dogodke na Češkem, ako hočemo prav umeti dogodke v češkem klubu na Dunaju. Neka situacijska slika iz Prage pravi, da so Mladočeši, potisnjeni mej desnico v zbornici in mej javno menenje v domovini, kakor zrna mej dvema mlinskima kamenoma. Sodeči po slovesnih izjavah solidarnosti od strani Poljakov in nemških katolikov, so se Čehi nadejali, da jim desnica pojde na roko v njih opoziciji. To jih je zavelo tudi do polovičarskega sklepa za obstrukcijo le proti proračunskemu provizoriju. Prav ta sklep pa ni zadovoljil nikogar v domovini Čehov. Ta slika o situaciji je menda dobro zadeta in nam pojasnjuje spremembo, ki se je izvršila v češkem klubu.

Posvetovanja v češkem klubu, paralelna pogajanja grofa Claryja z nemškimi voditelji in s Poljaki, včerajšnji dolgi ministerski svet — vse to dela položaj skrajno napet in je otvorilo vse zatvornice konjekturam, ugibanjem in kombinacijam.

Jedni govore o odstopu grofa Claryja, drugi o popolnem porazu Čehov, ki ostanejo popolnoma osamljeni, tretji zopet so tega menjenja, da desnica razpade, ali le formalno, dočim ostane staro prijateljstvo mej skupinami, kar da bo tudi v podstavo prihodnji parlamentarni situaciji, oziroma zopetnemu združenju itd. itd. Tako se ugiblje vseprek. Naše menenje pa je: pridi tako, pridi drugače, ali to jedno je gotovo, da tudi osamljeni Čehi bodo imeli vedno toliko moči, da se ne bo mogla veseliti življenja vlada, ki jih bo hotela tiščati ob tla.

Afera Frischauf. Iz Gradača nam pišejo: Tu imamo zopet »afero«, davstalo iz nemškega šovinizma. Akademski senat je namreč suspendiral tukajšnjega vseučilišnega profesorja matematike, dra. I. Frischauf-a. Ta vest se zdi skoro neverjetna in mora osupniti vsakogar, komur je znano, kako svobodo uživajo sicer akademski učitelji! V utemeljevanje tega nezasišano strogega postopanja se navaja, da je profesor dr. Frischauf nekatere profesorje javno napal v listih. Dunajski »Vaterland« je bil priobčel namreč letošnjo spomlad nekaj zanimivih člankov o nestrpnem šovinizmu nekaterih graških profesorjev, ki res preseže včasih že vse meje popustljivosti tudi na — avstrijskem vseučilišču. Zlasti je dopisnik ožigosal tedanjega kandidata za rektorat, in sedanjega rektorja, prof. E. Richterja, ki je skušal vsaj pred nemškimi burši zasloveti po svojih skrajno žaljivih obrekovanjih in opazkah o Slovanstvu. Tudi krivično in pristransko postopanje akademskih oblasti o raznih prilikah je bilo primerno ocenjeno v »Vaterlandu«. Razkrinkani heiloveci na profesorjskih stolicah so se čutili s tem hudo prizadete in sumničili so takoj prof. Frischaufa, da je on napisal omenjene članke. Ta gospod ni nikdar hotel trobiti v njih rog žnjimi in je že večkrat zagrešil hudo »narodno izdajstvo« na Nemstvu. Mož je jako velik pravico- in resnicoljub, razven tega pa velik prijatelj narave in sloveč turist. Zlasti za spoznanje savinjskih planin si je stekel velikih zaslug in je izdatno podpiral tudi »Slovensko planinsko društvo«, ki ga je radi tega hvaležno imenovalo svojim častnim članom. Hudih je moral mož takrat čuti od vseh nemških strani; ko je pu nekoč celo nekje v planinah napil »napredujoči slovenski kulturi«, so mu burši v Gradeu uprizorili pod okni njegovega stanovanja na najobljudenejši promenadi škandalozno demonstracijo radi tako strašnega »žaljenja Nemstva«.

Ni čuda, če so ti objestni Germani le čakali, da se iznebe tega profesorja, in sedaj se zdi, da so našli dovolj povoda, da skušajo siloma izvršiti svojo brumno željo. No, g. Frischauf ni mož, da bi se kar tako z lepa udajal in morda kmalu izvemo, kako so se nemški šovinisti na akademskih oblastih v Gradeu temeljito — osmešili.

V italijanski komori so govorili včeraj o dogodku v Rivi. V razpravi o proračunu ministerstva za vnanje stvari se je oglasil posl. Lucchini, ki je izvajal v ojestrem govoru, da so se avstrijske oblasti pregrešile proti najelementarnejšim zahtevam mejnarodne uljudnosti. Grof Goluchowski da je pač obljubil v delegacijah, da se stvar poravnava prijateljski, ali do sedaj da ni rešena, da-si je tako jasna. Ker je torej postopanje avstrijskih oblasti kazalo na pomanjkanje vsake obzirnosti in je bilo njno postopanje žaljivo za Italijo, je vprašal

govornik, kaj je vlada storila v obrambo pravice Italije?

Tudi znani tržaški begun Barzilai je govoril o dogodku v Rivi. Okrajni glavar v Rivi da je dober človek in da je postavil svoj korak na italijansko ladjo, ker je moral, ker je imel takov ukaz. A Belfanti je še vedno v avstrijskih zaporih. Italija nima torej do danes nikakega zadoščenja! Ali so to dobički od trozveze. Tudi na gospodarskem polju ima Italija škodo od zveze z Avstrijo. (Ali se slavni tržaški begun ni bal, da se ob teh besedah njegovih vsa Evropa spusti v homeričen smeh? Opazka ured.) Trozveza torej nikakor ne ugaja koristim Italije. (Temu je lahko odpomoči. Italija naj ne sklepa zvez z Avstrijo. Potem bodo zadovoljni oni, mpa — še bolj! Op. ured.)

Domače vesti.

Imenovanja. Predsedništvo c. k. finančnega ravnateljstva je imenovalo respicijenta finančne straže, Rudolfa Ranggerja, carinarjem v XI. plačilnem razredu. — Tukajšnje više deželno sodišče je imenovalo kancelistom na okrajnem sodišču v Tolminu tamošnjega dnevničarja, Mat. Zverka; dosedanji kancelist okr. sodišča v Tolminu, Josip Zarli, je premeščen v Kobarid.

Smrtna kosa. V Kanalu je umrla dne 12. t. m. gospa Marija Zege, soproga g. župana in posestnika Mihaela Zege. Naše sožalje.

Ljudsko štetje. Tudi na Koroškem so se naši začeli brigati za to velevažno vprašanje, kakor je razvidno iz zadnje številke »Mira«, ki pozivlja rojake: »Naše število naj pride polno na dan in slovenski svoj občevalni jezik povdarjamo tako pred okrajnimi glavarji, dvornimi svétaiki itd., kakor pred ministri in vlado na Dunaju. Kdor nas bo tu hotel tlačiti in za grlo tiščati, tistemu pokažimo svojo veljavo in zavest!«

Tako torej! Sedaj smo izvedeli, da je vodstvo gledališča »Politeama Rossetti« sklenilo, da tudi redutne dvorane ne bodo dajali več Slovence. Dobro! Pred mesecem dnij so nam še silili redutno dvorano, danes pa doznajemo od verodostojne strani, da je ne dobimo več! Koncerta »Slovenskega pevskega društva« sta jima gotovo zopet zmedla glavo, kakor stajim jo lanskega leta veliki koncert »Kola« in ples »Delavskega podp. društva«.

Prihodnjo nedeljo se bomo torej **zadnjikrat** videli v redutni dvorani, ko bo pelo naše »Kolo«, ko bodo naši vrli Kolaši-tamburaši zadnjikrat udarali na tem odru in se uprizori sicer mala ali lepa slovenska igra »Gluh mora biti«!

Kakor sem pozival na zadnji veliki ples »Delavskega podp. društva«, da se z ogromno udeležbo poslovimo od velikega gledališča »Politeama Rossetti«, tako pozivljam danes, da pridete vsi, vsi **v nedeljo**, da se poslovimo še od redutne dvorane!

Da se ne bo mislilo, da mislimo mi na kake demonstracije (v pravem pomenu te besede), izjavljam že danes, da mi ne delamo nikdar in nikjer neredov, ako nismo izzvani! In ker bomo prihodnjo nedeljo svoji med svojimi, se ni bati ničesar od naše strani! Na veselo svidenje v nedeljo! K—s.

Antiteze in primere. Pod tem naslovom se poreška »Istria« bavi z shodom italijanskega političnega društva za Istro v Piranu in z shodom političnega društva »Edinost«, ki se je vršil v Trstu prav istega dne. Poreško glasilo vsporeja oba shoda in primerja.

Čitatelj že pričakuje gotovo, da mu povemo, kako poreška »Istria«, slavi svoj shod in se roga našemu! Moti se. »Istria« je to pot veliko pohlevnejša. Tako skromna je, da je skoro ne poznamo več. Primerjaje vseh obeh shodov ne govori o sijaju luškega shoda, ampak razklada, kako lahko da je bil naš shod sijajen!! To je sicer nekoliko dolga pot, ki pa vendar dovaja do cilja, do indirektnega priznanja namreč, da so oni napravili fiasco.

Ob sedanjih političnih razmerah — pripoveduje »Istria« — je lahko nabrati v tržaški okolici kakih tisoč oseb; nobene stvari na svetu ni lože izvesti, nego hujskati nezavedne mase, užigati ljudske strasti za idejo prevladovanja in hegemonije, in uplivati na čustva s pripovedovanjem o imaginarnem, le namišljenem nasilju in poniževanju,

ki ga trpe. Na ta način imajo voditelji slovenske stranke jako lahko igro.

O resolucijah, ki so se vsprejele na našem shodu, pravi, da značijo izzivanje tretjega: Ali nam izpolnite vse naše želje, ali pa ne bomo več plačevali davkov in ne bomo služili več v vojakih.

In ko je »Istria« tako podtaknila nekaj, česar ni bilo, pa vsklika užaljeno: kaj bi se zgodilo italijanskemu političnemu društvu, ako bi zagrešilo tako grozno?!

To je sicer malo ali precej zlobno obrekovanje, ki bi zaslužilo, da je vrnemo z obrestmi — pripoveduje, kako nismo mi tisti, ki bežimo v Italijo, ko bi trebalo iti v avstrijsko vojsko — ali danes oprostimo radi ljubi »Istrii«, ker umejemo, da človek ne more biti dobre volje, kadar piše take »Antitesi e confronti«, ko mora priznati vspeh nasprotnika in priznati svoj lastni nevspeh. Da-si so gospoda bobnali mesece in mesece, naj pohiti vse v Piran, kar nosi italijansko sree v sebi, zbralo se jih je v resnici borih 60. To število navajajo laški listi, a kdo ve, koliko jih je bilo v resnici. In tudi če jih je bilo, kaj je to za pokrajino, v kateri baje ni druge kulture in inteligencije, nego italijanska?!

Nevspeh italijanskega shoda se je zrealil tudi v govoru odstopajočega predsednika Bartolija in v tajnikovem poročilu, ki sta bila pravi sree pretresajoči jeremijadi. Le ob zaključku svojega pozdravnega govora se je do sree užaljeni Bartoli povzdignil do običajne fraze: Program italijanske stranke je kratak in jednostaven: *v pokarjini istrski mora biti samo jeden jezik, jedna kultura, jedna prosveta — kakor je bilo v minulosti, kakor je sedaj, naj bo tudi v bodoče!*

Na ta program drznega zanikanja tega, kar je in kar bo, odgovarja socialistični »Lavoro« nastopno:

»Ob dveh tretjinah Slovanov, upirajočih se med brdinami in morjem, je program političnega društva mej najabsurdnejšimi, kolikor jih je bilo še kedaj proglašanih; to bi izzivalo smeh, ako ne bi vzbujalo sočutja in usmiljenja«.

Isti list očita italijanski stranki despotizem in da je v ime krivicega, nemoralnega in nekulturnega patrijotizma pogubila deželo moralno in gospodarski. Zadostno je — pravi rečeni list — ako povemo, da je — da zadosti narodni trmi — itak že propalo deželno gospodarstvo podprla s tem, da je ustvarila nov nepotreben gimnazij, od katerega ne bodo imeli nobene koristi oni, ki ga obiskujejo, kar nima pravice javnosti!

Tudi »Lavoro« prihaja do zaključka, da je laški shod doživel popolen nevspeh in izraža to z izrekom, da je ta shod zapustil prav tako vreme, kakoršnje je bilo popred.

Po takem res ne moremo zameriti »Istrii«, da je bila tako slabe volje, ko je pisala svoje »Antitesi e confronti« in jej moramo odpustiti, ako je malec poobrekovala Hrvate in Slovence zato, ker tako lahko dosežajo vspehov na svojih shodih!

Električno gledališče. Sloveči čudotvorec V. Kautsky (sin bratskega naroda češkega) in družina so dospeli v Trst, kjer prirede nekaj sijajnih predstav z svojim električnim gledališčem, z spreminjevalnim odrom in raznimi aparati. Produkcije gledališča Kautskega so velezanimive. Isti se je produciral tudi v Ljubljani v »Narodnem domu« z sijajnim vspehom. Prva predstava bo v soboto zvečer v dvorani Slovenske čitalnice. Opozarjamo torej naše občinstvo na te zanimive predstave.

Glavne tamburaške vaje. Podpisani naznaja, da bodo v četrtek dne 14. t. m., ob navadni uri, glavne tamburaške vaje, ter vabi, naj se teh vaj gotovo udeležé vsi oni, ki se želé udeležiti tamburanja na koncertu prihodnje nedelje.

O d h o r

pevsk. društva »Kolo«.

Žrtve burje in zime. Vsled večerajšnjehude burje je ponesrečilo več oseb. Ano Deveseovi je vrgel vihar z obrežja v morje, vendar so jo pomorščaki, ki so bili v bližini, rešili ter spravili v njeno stanovanje. — Finančnega stražnika Blaža Črneta je tresčila burja ob tla ter so ga težko poškodovanega spravili v bolnišnico. — Alojzij Kupec in Štefan Pettan ste padla ter si o tem zlomila nogi.

Razven tega je rešilna postaja imela opraviti v več drugih manj nevarnih slučajih. — Z morja je dosedaj znana samo ena nesreča. Ladjo »Tasso« so valovi ob pomolu Giuseppina zagnali v angleški parnik »Fallodon Hall« ter je zgubila o tem krnilo. Parnik pomorskega urada »Lissa« je prihitel »Tasso« na pomoč. — Ves promet lokalnih parnikov je miroval; tri večje ladje, ki so dospele večeraj v našo luko, so morale ostati pri Sv. Andreju. — Vlaki so imeli veliko zamude. Tudi telegraf in telefon nekaj časa nista delovala redno.

Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. — (Zvršetak.) Osnovna glavnicca je lani znašala: 9781 K 36 st. K tej je letos naraslo: Volilo gospe Ane Pukl roj. Dul. 1000 K (pristojbine je plačal pokojnice soprog v znesku 100 K). Kot ustanovniki društvu pristopili: Slavno akad. društvo Slovenija 200 K, gg. dr. Janko Hočevnar, adv. kand. na Dunaju 100 K, sl. okrajni zastop v Ormožu 100 K, (1 obrok), pok. g. dr. Janko Pajk 60 K, (3 obroke), Ivan Luzar, nadrevident južne železnice 40 K (2 obroka), g. dr. Fr. Ploj, c. kr. dvorni svetnik 20 K (1 obrok). Z obrestmi vred je glavnicca letos narasla za 1539 K, znaša torej letos: 11.320 K 44 st. — Razpoložna glavnicca z obrestmi je znašala letos 4849 K 78 st. Iz te so se pokrile podpore in upravni stroški z 3317 K 88 st. Cela imovina društva znaša konec leta 12852 K 34 st. Podpor se je razdelilo v 403 slučajih med 81 podpirancev 3137 K 5 st. in sicer v denarju 1609 K in 3057 obednic à 50st. = 1528 K 50 st. Po studijah je bilo 40 juristov, 16 filozofov, 9 medicincev, 9 tehnikov, 2 kiparja, 1 agronom, 1 eksp. akademik, 1 slušatelj grafičnega zavoda, 1 obrtna šola, 1 slikar. Po kronovinah je bilo, 68 iz Kranjske, 7 iz Štajarske, 4 iz Primorske, 2 iz Koroške. Račune in knjige je pregledal revizor gospod dr. Vlad. Globočnik pl. Sorododski ter našel vse v najlepšem redu. Vč. gospodu mons. Fr. Jančarju je izrekel občni zbor iskreno zahvalo za njegov trud in izredno požrtvovalnost na težavnem postu I. blagajnika. Osebita zahvala gre tudi požrtvovalnim nabiralcem darov, kar je občni zbor enoglasno priznal. Naj vstrajajo še na dalje v korist dobrotelnemu namenu. Konečno je hvaliti posebno slovenske časnike in to: »Slovenec«, »Slov. Narod«, »Domovino«, »Südt. Post«, »Edinost«, »Sočo«, »Novice«, »Der Süden« in še nekatere, ki se objavljali darove in druge stvari o društvu. Hvala prisrčna bodi vsem, ki so na katerikoli način pomagali društvu, da je moglo vršiti in izpolnjevati težavno nalogo. Slovenska požrtvovalnost se je letos pokazala v izredni luči. Narasla je glavnicca, narasla je razpoložnina. V 11 letih je društvo razdelilo: 23926 kron. S posebnim veseljem se je povdarjalo, da so nekateri podpiranci prejete svote že vrnili. — Na volitvah, ki so se vršile per acclamationem, bil je mons. Jančar opetovano naprošen, da še nadalje opravlja posle blagajništva, kar pa je, žalibog, odklonil, rekši, da hoče pač ostati v odbozu ter na drug način koristiti društvu, mesta blagajnika pa da ne more več vsprejeti. To važno in zares težavno službo je prevzel potem na vsestransko prošnjo poznati požrtvovalni rodoljub, gospod dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Singerstrasse 7, kateremu naj častiti členi in dobrotniki društva pošiljajo darove za društvene svrhe.

Iz-pred porotnega sodišča. Zopet smrtna obsodba. Včeraj se je vršila razprava proti Mihi Legiši, ki je dne 31. oktobra t. l., kakor smo poročali svojedobno, umoril svojega druga na delu, Frana Legišo. Omenjenega dne sta delala imenovana v kamenolomu Benvenuttija v Nabrežini. Po dovršenem delu sta pila z drugimi gosti v krčmi Frana Blazine. Že tukaj sta se začela prepirati. Na potu domov proti Cerovljam ju je Fran Zabrič spremljal, oziroma šel nekaj korakov pred njima. Na enkrat je slišal težek padeč in prošnjo Frana Legiše: »Dosti! Pusti me živlega, da vsaj enkrat še vidim svojo deeo!« a Miha Legiša je odgovarjal: »Ne, ne pustim te. Ne boš jih videl več!« Zabrič je na to zbežal prestrašen ter hitel poklicat ženo Frana Legiše. Ubijalec je še tisti večer pripovedoval v domači vasi, da je ubil Legišo, ki da ni bil vreden družega, ker ga je baje goljufal. — Na truplu umornega so našli pet ran, prizadetih z nožem, vse so bile smrtno.

Na razpravi se je obtoženee izgovarjal, da je bil vprašavnega dne zelo pijan in da se je moral braniti, ker da ga je nasprotnik napadel.

Priče pa so izključile, da bi bil pijan. Tudi izjava glede branjenja je le bajka. Opomniti treba, da je bil Miha Legiša že kaznovan radi javnega nasilstva proti lastnim roditeljem.

Porotnikom ste bili stavljeni 2 vprašanji: o umoru z namenom in eventualno o uboju. Ker so potrdili prvo vprašanje z 12 glasovi, je sodišče obsodilo Miho Legišo v smrt na vislicah.

Razprava proti g. prof. Matku Mandiču radi razžaljenja časti potom tiska, ki je bita napovedana za danes, se ni vršila, ker je ootžoenee prosil za delegacijo drugega sodišča.

Požari. Včeraj ob 10. uri zjutraj je nastal ogenj v dimniku hiše št. 13 v ulici Rossetti, a malo pozneje v ulici Nuova št. 10. V obeh slučajih so prihiteli gasilci, katerim se je kmalu posrečilo, da so pogasili ogenj. Po 7. uri zvečer je nastal požar v 3. nadstropju hiše Molino a vento št. 29, kjer se je prevrnila goreča svetilnica ter se je zažgalo več zavrtkov bombaža, ki je bil v bližini. Tudi tukaj so gasilci kmalu omejili in pogasili ogenj.

Dražbe premiennin. V četrtek, dne 14. decembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premiennin: v ulici Solitario št. 20, motor na plin, stroj za vrtnanje s transmisijo, kolesa in obodki za uzorec; pri Sv. M. M. spodnji šte. 47, prešiči; v ulici del Bosco št. 48, hišna oprava; v ulici Cologna št. 6, en bicikel; v ulici Fortino št. 8, ob 12. uri, krčmarska oprema; v zagati Sotteranei št. 3, hišna oprava; v ulici Corso št. 1, galanterije; v ulici S. Spiridione št. 1, hišna oprava; v ulici Giulia št. 10b, hišna oprava.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 13. Mladočeški klub je sklenil v današnji seji tirati najkrajnjo obstrukcijo proti vsem predlogam, tičočim se državnih potrebčin.

Dunaj 13. Grof Clary je gledé na sklep mladočeškega kluba danes dolgo konferiral z drom. Engel-om.

Dunaj 13. Minister za vnanje stvari, grof Goluchovski, je bil včeraj vsprejet od cesarja v avdijenci.

Dunaj 13. (Zbornica poslancev.) Slovenski poslanec Berks je urgiral odgovor na interpelacije, stavljené do ministra za pravosodje, in je rekel, da minister za pravosodje ni odgovoril na nijedno interpelacijo od 88. (Bravo od strani Mladočehov. Mejkliei od krščanskih socijalistov.) Posl. Stransky je vprašal predsednika radi tega, ker se je včeraj branil sklicati odsek za izrek graje, kar je bil zahteval posl. König. Slično vprašuje je stavil tudi posl. Brzorád. Predsednik je izjavil, da ostane pri njegovi včerajšnji enunciaciji, kar je provzročilo velik ropot mej Čehi. Mej poslednjimi in socijalnimi demokrati je prišlo do hudih preprirov. V vprašanju posl. Stranskega za sklicanje odseka za izrek graje je zahteval Stransky, naj se zbornica povpraša o preprirem vprašanju, da-li je v slučaju Fournir-König imenovati odsek za izrek graje. Predsednik se je skliceval na poslovni red in je izjavil, da predloga ne da na glasovanje.

Dunaj 13. V proračunskem odseku avstrijske delegacije je izjavil delegat Kramaf, da so odnošaji med vojnim ministrom in narodom češkim skrajno napeti, ker vojna uprava skuša na vse načine v vojaštvu udušiti narodni čut.

Vojna v južni Afriki.

London 13. V vojno ministerstvo je došla brzjavka generala Bullerja iz Frere, ki pravi, da je od generala White-a dobil nastopno brzjavko, datirano od 11. t. m.: Podpolkovnik Metea se je minolo noč z 500 možmi udrl iz mesta, da bi vzel bližnji grič in razdril tam stoječi top. Angleži so dosegli grič, ne da bi jih bili sovražniki opazili, so razpršili te poslednje in so razdrili jeden top. Na povratku pa so Angleži našli pot zasedeno od sovražnika, ali prebili so se skozi. Boerei so imeli znatne zgube. Na naši strani je bilo 1 častnik in 11 mož ubitih, in 3 častniki in 40 mož ranjenih. 6 mož, ki so zaostali ranjeni, je sovražnik ujel. Od ženije je bil en mož ubit.

Naročnikom!

Vse one cenjene naročnike, katerim smo danes pridelali pošne nakaznice, uljudno prosimo, da nam zaostalo naročnino za tekoče leto dopišljejo najkasneje do 20. t. m., ker v nasprotnem slučaju bi bila uprava lista prisiljena, ustaviti jim list.

Bliza se konec leta in s tem tudi zaključek letnega računa. Prosimo torej, da storé dolžniki svojo dolžnost, kajti neredno plačevanje naročnine nam ne dela samo mnogo sitnostij v evidenci, pisarije in zamude časa, ampak tudi mnogo škode, kar bi se nam sicer lahko prihranilo.

O tej priliki opozarjamo vse cenjene naročnike, da bomo za naprej pošiljali list le onim, kateri bodo točno in redno plačevali naročnino.

Uprava „Edlnosti“.

Najcenejši izvor za nakup dokler traja zaloga.

Gld. 2.20 stane 1 Anker Rem. žepna ura od niklja s posebneno franc. verižico in škatljico. — Gld. 4.65 stane 1 Remont. ura od čistega srebra s posebneno ameriškansko verižico in škatljico. — Gld. 4.90 stane 1 Remont. ura od čistega srebra za gospe s posebneno angleško verižico in škatljico. — Gld. 11.50 stane 1 Remont. zlata žepna ura od 14 karatn. zlata s škatljico od atlasa in krasno verižico.

Za vsako uro jamčim 3 leta.

Gld. 1.50 stane 1 prstan od čistega 6 karatn. zlata s krasnim kamnom.

Razprodaja proti povzetju ali predplačilu dotičnega zneska. Blago, katero ne ugaja, se sprejme tekom 8 dni nazaj in se izplača dotični predplačani znesek, vsled česar se ni bati kupovalcem nikake škode.

BRÜDER HURVIZ, izvozna trvdka
Krakovo, Stradon 17.
Bogato ilustrovan cenik od ur, pošad, zlatega, srebrnega in od blaga kineškega zlata po znižanih cenah brezplačno in franko.

Iščojo se agentje.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni se je preselil
v ulico Valdirivo šte. 3, I. nad.
Ordinira na domu vsaki dan od 8 do 8^{3/4} zjutraj in od 1 do 2 popoldne. — Za uboge od 2 do 3 v ulici Molin piccolo šte. 1, I. nadstr.

K imenovanju e. kr. rezervni častnikov priporočamo „Zavod za uniformiranje in civilno krojačnico FRAN-A JIRAS-A“ v Trstu, ulica Caserma 9. Cene nizke, postrežba točna in zanesljiva.

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

e pečn z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

- a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:
- Vrednostne papirje:**
- po 2⁶/₁₀ % proti 5 dnevni odpovedi
- „ 2⁷/₁₀ „ „ 12 „ „
- „ 3¹/₁₀ „ „ 4 mesečni „
- „ 3¹/₁₀ „ „ 8 „ „
- „ 3⁵/₁₀ „ „ 1 letni „
- Napoleone:**
- po 2¹/₁₀ % proti 20 dnevni odpovedi
- „ 2¹/₁₀ „ „ 40 „ „
- „ 2³/₁₀ „ „ 3 mesečni „
- „ 3 „ „ 6 „ „

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2³/₁₀ % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaručena se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bode uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu; menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primžni proviziji.

MOKA

iz slovečega valjičnega mlina

Vinko Majdič-a v Kranju

dobi se na debelo pri

Ales. Rupnick & Co v Trstu

Via dello Spuero nuovo 9.

na drobno skoro pri vseh večjih trgovcih.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8, od 9. - 11. in od 2. - 4.

Nikolaj Terškan!

trgovec v Ljubljani

priporoča ob pričetku sezone svojo **izborna kisló zelje v sodčehih po 200, 100, 50 in 25 kg.**, kakor tudi sveže zelje v glavah.

Pri sodčehih po 200 in 100 kg. se računí brutto za netto, pri pošiljavi po 50 in 25 kg. pa se plačajo prazni sodi po 70 in 50 kr. Poselno prilijeno za večje rodbine in gostilničarje!

Cene brez konkurenc.

Riunione Adriatica di Sicurtá v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

FILIJALKA c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ¹ / ₁₀ %	30-dnevni odkaz 2 ¹ / ₁₀ %
30- „ „ 3 ¹ / ₁₀ %	3-mesečni „ 2 ¹ / ₁₀ %
	6- „ „ 2 ¹ / ₁₀ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stepijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2¹/₁₀ na vsako svoto. V napoleonih brez obresti

Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Graced, Sibirij, Inomostu Czovec, Ljubljano, Line, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja
bitku 1⁰⁰ provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Prodajmi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berolinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejenajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali sreberni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.